Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 2 juli 2024 **Agendapunt 6**

Onderwerp Jaarrekening BsGW 2023 en zienswijze ontwerpbegroting BSGW 2025 en MJB 2026-2029
Portefeuillehouder(s) De heer drs. H. van Helden MBA (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Het Dagelijks bestuur van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (hierna: BsGW) biedt de voorlopige jaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 en ontwerp-meerjarenbegroting 2026-2029 aan. De raad wordt uitgenodigd om hun zienswijze over de ontwerpbegroting 2025 en ontwerp-meerjarenbegroting 2026-2029 aan het Dagelijks Bestuur van de BsGW kenbaar te maken.

Het algemeen bestuur van de BsGW zal na kennis te hebben genomen van de ingebrachte zienswijzen de begroting en meerjarenbegroting definitief vaststellen in haar vergadering van 27 juni 2024. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting en meerjarenbegroting aan de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van het waterschap.

Het Dagelijks Bestuur zendt de vastgestelde begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 conform artikel 67 lid 2 Wgr aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

Voorgesteld wordt om kennis te nemen van de jaarrekening 2023 en in te stemmen met de ontwerpbegroting en de raad voor te stellen geen zienswijze in te dienen.

Kadernota 2025

De kadernota 2025 is behandeld in de algemeen bestuur vergadering van de BsGW d.d. 7 december 2023. De uitgangspunten uit de kadernota zijn meegenomen in de ontwerpbegroting 2025.

Ontwerpbegroting 2025

Het belangrijkste bestuurlijke uitgangspunt is een sluitende begroting. Hierbij spelen soberheid en doelmatigheid een grote rol om zodoende de bijdragen van de deelnemers zo laag mogelijk te houden. Om te voorkomen dat de deelnemers tussentijds, na het vaststellen van de begroting, worden geconfronteerd met begrotingswijzigingen zijn in deze begroting eveneens financiële risico's opgenomen waar nog sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid.

Aangezien BsGW een samenwerking is voor zowel gemeenten als waterschappen, is de begroting ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

BsGW geeft aan dat er sprake is van bijzondere economische omstandigheden. Het wordt vanwege de dynamiek in de (inter)nationale samenleving steeds lastiger om meerjarig vooruit te kijken. Daaraan kan worden toegevoegd dat BsGW als gemeenschappelijke regeling de kadernota en de ontwerpbegroting en meerjarenraming vroegtijdig dient aan te leveren als input voor de begrotingen van de deelnemende organisaties. In de voorliggende ontwerpbegroting is voor de indexering 2025 uitgegaan van de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau, waarbij deze voor de opvolgende jaren 2026-2029 in de meerjarenraming gelijk zijn gehouden. Forse inflatiecijfers zoals in 2022/2023 worden niet verwacht. Wel is zowel de nationale consumentenprijsindex als de verwachte loonvoetontwikkeling voor de sector overheid nog altijd een stuk hoger dan vóór 2022/2023.

WOZ bezwaren
Eind 2023 is de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) aangenomen. Ondanks de hierin opgenomen reductie van de proceskostenvergoeding - in combinatie met de uitkering hiervan aan de belanghebbenden in plaats van de no cure no pay-bedrijven (ncnp-bedrijven) – is nog onzeker of dit tot lagere proceskosten (uitkerings- en uitvoeringskosten) bij BsGW zal leiden. Het is bijvoorbeeld niet uitgesloten dat genoemde bedrijven op zoek gaan naar andere mogelijkheden zoals intensievere en bredere inzet Artificial Intelligence en/of meer bezwaren tegen andere soorten heffingen.

Daarnaast heeft deze stortvloed van WOZ-bezwaren 2023 en de afhandeling daarvan ook extra bedrijfsvoeringskosten met zich meegebracht.

Dit verdienmodel heeft het reguliere resultaat 2023 van BsGW sterk negatief beïnvloed.

Het verwachte reguliere resultaat van BsGW over 2023 bedraagt:

- Renteopbrengsten	€ 710.999 (incidenteel voordeel)
- Extra WOZ-bezwaren	€ 2.773.266 (incidenteel nadeel)
==========	
€ 2.062.267 (nadeel)	
- Reguliere bedrijfsvoering	€ 369.447 (voordeel)
- Taakstelling OOP	€ 400.000 (voordeel)
==========	
Jaarresultaat 2023	€ 1.292.820 (nadeel)

De toenemende spanning op de arbeidsmarkt in het algemeen en de ICT-sector in het bijzonder vraagt om verscherpte aandacht en pragmatisch handelen. Daarnaast is er de laatste jaren sprake van leeftijdsgebonden uitstroom van medewerkers. Dat zal ook voor de komende jaren zo zijn. Indien BsGW hier niet tijdig op inspeelt en voorsorteert, bestaat het risico dat ook de bijbehorende kennis wegvloeit.
Dit alles neemt niet weg dat BsGW blijft zoeken om -waar mogelijk- efficiënter te werken. Dit mag de continuïteit en de kwaliteit van onze dienstverlening evenwel niet in gevaar brengen.

Weerstandsvermogen 2025
Het benodigde weerstandsvermogen is gebaseerd op een jaarlijks bij het opstellen van de ontwerpbegroting uitgevoerde risicoanalyse en is voor de voorliggende ontwerpbegroting berekend op € 1,137 miljoen. Het aanwezige weerstandsvermogen bedraagt eind 2023 (vóór resultaatbepaling 2023) € 1,502 miljoen, waarmee de ratio uitkomt op 1,35. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Het verschil tussen het aanwezige en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 365 duizend. De inzet van dit bedrag zal worden meegenomen bij de resultaatbepaling 2023 (AB 27-6-2024). Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om deze € 365 duizend in te zetten voor de 'voeding' van de nieuwe bestemmingsreserve AHA.

Belangrijkste ontwikkelingen 2024
Onderstaand is een korte samenvatting opgenomen met de belangrijkste ontwikkelingen, een uitgebreidere toelichting en overige ontwikkelingen zijn opgenomen in de ontwerpbegroting.

Samenwerkingsportaal
Initieel was dit project (toen nog Regieportaal) aangegaan voor de looptijd tot en met 2024 voor bedrag van € 250 duizend per jaar. Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit is – reeds in de begroting 2024 - het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch in de meerjarenraming 2025 – 2027 opgenomen, waarbij is besloten het bedrag te verhogen naar € 350 duizend per jaar (nominaal) om zo de door de deelnemers gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen geven.
Vanaf de start van het Samenwerkingsportaal is rekening gehouden met de jaarlijkse mutatiedetectie (voorheen niet jaarlijks) waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien. Hiertegenover staat een betere borging in de integraliteit tussen de basisregistraties BAG, BGT en de WOZ.

Bestemmingsreserve aanbestedings- en implementatietraject ICT
In 2022 zijn drie grote aanbestedingstrajecten opgestart voor de hosting, de belasting- en de waarderingsapplicatie van BsGW. De implementatie hiervan is in 2023 gestart, met een uitloop naar 2024. De verwachte implementatiekosten van dit programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (voortaan genoemd: AHA) zijn ingeschat op € 2,775 miljoen.
Vanaf 2025 moeten middelen worden gereserveerd (middels de hiervoor vermelde bestemmingsreserve) voor de volgende aanbesteding in 2028 inclusief de daaropvolgende implementatie in 2029. Zodra het

huidige aanbestedingstraject is afgerond en de gerealiseerde programmakosten bekend zijn, komt het Dagelijks Bestuur hiertoe eind 2024 met een voorstel (AB 8-12-2022).
Vooruitlopend hierop is - op basis van het huidige prijspeil van de huidige bestemmingsreserve – in de voorliggende begroting voor de jaren 2025-2029 begrotingstechnisch een geschat bedrag opgenomen van € 555.000,- per jaar. Mocht het bestuursvoorstel hier aanleiding toe geven, dan kan dit geschatte bedrag worden gewijzigd via de bestuurlijk vastgestelde P&C-cyclus.

Kostenverdeelmethode en bijdragen deelnemers
Door het bestuur is afgesproken (AB 25-6-2020) dat er een nieuwe kostenverdeelsystematiek aan de orde zal komen, omdat de indruk bestaat dat er diensten worden verleend, die niet één op één worden doorberekend. Harmonisatie van de beleids- en uitvoeringsregels en de daarmee samenhangende processen is onlosmakelijk verbonden met de kostenverdeelmethode (KVM). Er is daarom samen met de deelnemers een Harmonisatietraject opgestart (AB 9-12-2021) waarbij de verschillende producten, die BsGW levert aan haar deelnemers op het gebied van belastingheffing en -inning, zijn onderverdeeld in:

- Voorkeursvarianten, waarbij nog onderscheid wordt gemaakt in de meer arbeidsintensieve belastingsoorten;
- Maatwerkvarianten;
- Externe heffingen.

Dit heeft er in geresulteerd dat vanaf 2024 de laatste twee categorieën voortaan via een separaat offerte- en factureringstraject in rekening worden gebracht bij de betreffende deelnemers.
De kosten voor de reguliere belastingsoorten c.q. voorkeursvarianten worden via de kostenverdeelmethode bij de deelnemers in rekening gebracht. Voor de (ontwerp)begroting 2025 worden de bijdragen 2025 bepaald op basis van de werkelijke aantallen 2023. In verband met de systematiek van de nieuwe kostenverdeelmethode waarbij elk jaar de aantallen worden geactualiseerd o.b.v. de aantallen t-2 en deze fluctueren kan BsGW voortaan de meerjarige bijdragen niet uitsplitsen per deelnemer.

Tevens is in opdracht van het bestuur (AB 23-3-2023) de evaluatie van de vanaf de oprichting van BsGW vigerende KVM uitgevoerd door een onafhankelijke, externe adviseur. Nadat in december 2023 de uitgangspunten en aanbevelingen door het bestuur zijn bekrachtigd (AB 7-12-2023), is de nieuwe KVM opgesteld, waarbij de uitgangspunten en aanbevelingen één op één zijn doorvertaald en vastgesteld (AB 25-1-2024). De nieuwe KVM treedt per 1 januari 2025 in werking.

De opbrengst vervolgingskosten zal vanaf 2025 rechtstreeks aan de deelnemers worden afgedragen. Ze maakt derhalve geen onderdeel meer uit van de begroting van BsGW zelf. Buiten dat heeft de nieuwe KVM geen financiële gevolgen voor de begroting van BsGW zelf, maar wel in de doorbelasting van de kosten aan de deelnemers van BsGW.
Ten tijde van het opstellen van deze ontwerpbegroting is niet bekend of er gewerkt gaat worden met een ingroeimodel voor wat betreft de nieuwe bijdragen als gevolg van de nieuwe KVM. Het Dagelijks Bestuur stelt hier mogelijk een bestuursvoorstel voor op (AB 28-03-2024). Vandaar dat in deze ontwerpbegroting vooralsnog de bijdragen als totaal worden gepresenteerd. De uitsplitsing naar deelnemer zal worden toegevoegd aan de begroting (AB 27-6-2024).

Gewijzigde verwerking van het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) BsGW naar aanleiding jaarrekeningcontrole 2023 door de accountant

Conform afspraak uit 2017 leidt het OOP met ingang van 2028 tot een structurele daling van de deelnemersbijdrage. In de begroting 2025 van BsGW komt dit voor het eerst financieel tot uitdrukking in de jaarschijf 2028.

De nieuwe accountant (RSM) van BsGW kijkt nu echter anders aan tegen de verwerkingswijze van het project OOP dan de vorige accountant van BsGW (EY). RSM is van mening dat de projectkosten OOP niet op de balans geactiveerd mogen worden. In plaats van het tot en met 2027 via de balans in tranches ten laste van het resultaat brengen van de projectkosten OOP, dienen de projectkosten OOP volgens RSM ten laste van het resultaat te worden genomen op het moment dat de lasten zijn gerealiseerd.
Dit betekent voor de huidige situatie dat de lasten, die in voorgaande jaren zijn gerealiseerd, alsnog ten laste van het resultaat dienen te worden gebracht. Hier staat dan wel tegenover dat de begroting van BsGW met ingang van dit jaar stapsgewijs (2024 met € 600.000; 2025 met € 800.000; 2026 met €

1.000.000 en 2027 met € 1.200.000) benedenwaarts wordt bijgesteld. Per saldo heeft dit dus geen gevolgen voor de
deelnemers. Uiteraard wordt conform afspraak vanaf 2028 de BsGW-begroting structureel benedenwaarts bijgesteld met € 1.300.000.-

De nu gewijzigde boekhoudkundige verwerking van het OOP levert dan wel € 4.000.000 aan extra eenmalig nadelig resultaat BsGW 2023 op. Het totale nadelige resultaat BsGW 2023 wordt daarmee (€ 1.292.220 + € 4.000.000) € 5.292.820.

Daarmee stijgt ook de extra deelnemersbijdrage 2023 voor de gemeente Leudal met incidenteel € 94.701.

Zienswijze ontwerpbegroting 2025
Het voorstel aan de raad is om aan te geven dat er geen bijzonderheden in de voorstellen van de BsGW worden gezien en dat daarom kan worden afgezien van het indienen van een zienswijze. Dit wordt kenbaar gemaakt in de uitgaande brief aan BsGW die bij het raadsvoorstel wordt gevoegd.

Het juridisch kader wordt gevormd door de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke regeling van de BsGW. Op grond van artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling van BsGW wordt de raad in de gelegenheid gesteld om zijn eventuele zienswijze over de ontwerpbegroting 2024 en de ontwerp-meerjarenbegroting 2025-2027 naar voren te brengen.

Financiële paragraaf

Inkoopparagraaf

Personele paragraaf

Communicatieparagraaf

Heythuysen, 4 juni 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger